

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДонНУЕТ

Протокол № 5 від «27» грудня 2017 р.

В.о. ректора ДонНУЕТ

Чернега О.Б. Чернега

набуває чинності згідно з наказом ректора
№ 218 від «28» грудня 2017 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2018

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Філологія»

Першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 035 «Філологія»

спеціалізацією 035.041

«Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська»

галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Кваліфікація: бакалавр філології,

фахівець з лінгвістики, перекладач (англійська, німецька мови)

Склад проектної групи освітньої програми:

1. Покулевська А. І., к.філол.н. - гарант освітньої програми
2. Остапенко С. А., к.пед.н., доцент
3. Удовіченко Г. М., к.пед.н.

I. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
035 «ФІЛОЛОГІЯ»
спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська»

1 – Загальна інформація

Кваліфікація

бакалавр філології, фахівець з лінгвістики, перекладач (англійська, німецька мови)

Тип диплома

одиничний

Обсяг програми

240 кредитів ЄКТС

Нормативний термін навчання

3 р. 10 м.

Рівень

бакалавр (перший цикл вищої освіти)

Передумови

наявність повної загальної середньої освіти

Мова викладання

українська, англійська, німецька

2 – Мета освітньої програми

Програма спрямована на забезпечення базових знань, розвитку базових навичок і компетенцій в англійській (німецькій) філології, розвиток навичок іншомовного спілкування, розуміння про літературу і культуру країн, мова яких вивчається, формування особистості фахівця, здатного вирішувати типові та складні непередбачувані завдання і проблеми комплексного характеру в галузі філологічної освіти та перекладу.

3 – Характеристика освітньої програми

Характеристика програми (програмні області, які формують основу програми)

Гуманітарні дисципліни, лінгвістика, літературознавство, перекладознавство
(11 : 57 : 8 : 24)

Основний фокус освітньої програми

Спеціальна

Орієнтація освітньої програми

Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з філології (перекладу) з інтеграцією власне філологічної підготовки зі спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно)». Програма ґрунтується на академічних та наукових результатах в галузі із врахуванням сучасних професійних тенденцій розвитку філологічних наук.

Особливості програми

Поглиблене вивчення двох іноземних мов, третьої іноземної мови, історії зарубіжної літератури. Обов'язковим компонентом програми є навчальна та виробнича практики за профілем.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Здатність до працевлаштування (потенційні галузі/сфери працевлаштування випускників) та подальшого навчання

Посади (за наявності диплому бакалавра): філолог-науковець; перекладач (гід-перекладач, редактор-перекладач, перекладач-менеджер, перекладач-консультант; консультант або референт з міжнародних зв'язків, тощо); співробітник засобів масової інформації, рекламних агентств; завідувач відділу перекладу; контент-менеджер; секретар керівника організації; може працювати у PR-технологіях, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.

Подальше навчання

Випускники, які успішно опанували освітньо-професійну програму бакалавра, можуть продовжувати навчання за освітньою програмою магістра.

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання

Лекції, семінарські заняття, практикуми з мови; реферування, анотування фахової літератури за темами; конспектування; підготовка мультимедійних презентацій, самостійна робота (підготовка доповідей, презентацій, рефератів, курсових робіт), організація/участь у наукових конференціях та олімпіадах, консультації із викладачами.

Оцінювання

Поточне оцінювання на семінарських і практичних заняттях, модульні контрольні роботи, усні презентації, комп'ютерне тестування, заліки, письмові екзамени, захисти звіту з практики, курсові роботи, атестаційний екзамен.

6 – Програмні компетентності

№	Компетентність
Загальні компетентності (ЗК)	
1	Здатність до формування світогляду щодо розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури. Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах; здатність оперувати філософськими категоріями та поняттями; здатність до аналізу і синтезу соціально-значущих проблем та процесів; здатність критично оцінювати і прогнозувати соціальні, економічні, політичні, екологічні, культурні та інші події та явища; здатність до саморегуляції та здорового способу життя; уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність; концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; здатність до засвоєння багатofункціонального комплексу знань, умінь і ставлень, необхідного для особистісної реалізації, розвитку, соціальної інтеграції та працевлаштування
2	Здатність здійснювати комунікаційну діяльність. Здатність працювати у колективі та команді; здатність ставитися з повагою до національних та культурних традицій населення інших країн; здатність демонструвати прихильність та етичність до несхожості та інших культур через особисті лідерські якості та менеджерський стиль; здатність працювати в міжнародному середовищі; здатність до критики та самокритики; здатність ефективно спілкуватися з колегами, фахівцями інших галузей та споживачами, представляти інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну лексику та термінологію рідною або іноземною мовами; здатність і готовність формувати гідне ставлення до надбань національної культури і виробництва та надання допомоги учасникам процесу перекладу в адаптації до культури інших держав
3	Здатність застосовувати знання на практиці. Здатність ефективно використовувати на практиці знання з дисциплін загальної та професійної підготовки; здатність працювати самостійно і автономно; здатність діяти з позицій соціальної відповідальності, займати активну громадянську та життєву позиції; здатність розвивати лідерські якості; здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості; здатність до формування культури мислення, її сприйняття; здатність до навчання; здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності; вміння реалізовувати проект; володіння інваріантною складовою напряму і спеціальності, тобто знаннями, уміннями, досвідом, цінностями і ставленням до перекладацької діяльності, лінгвістичною компетентністю; готовність забезпечувати процес перекладацької діяльності відповідною навчально-методичною документацією та інноваційними проектами
4	Письмова й усна комунікація рідною та іноземною мовами. Здатність правильно розмовляти та писати згідно з різними комунікаційними стилями, а саме: неофіційного та офіційного
5	Здатність до самовдосконалення. Відкритість новому досвіду, здатність приймати відповідальні рішення і знаходити вихід із нештатних ситуацій, потреба і здатність до особистісного саморозвитку, самовдосконалення та професійного зростання протягом всього життя
6	Професійне володіння комп'ютером та інформаційними технологіями. Здатність використовувати сучасне прикладне програмне забезпечення для професійної діяльності; здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах
Фахові компетентності (ФК)	
1	Базові загальні знання. Глибоке володіння українською і двома іноземними мовами, їх граматику, лексику та стилістику; уміння перекладати наукову, технічну, суспільно-політичну, економічну та іншу спеціалізовану літературу, патентні описи, нормативну та супровідну документацію, матеріали листування зі зворотними (у т. ч. зарубіжними)

	установами і підприємствами, а також матеріали конференцій, семінарів тощо; уміння використання термінології з тематики досліджень і розробок мовами, що використовуються для перекладу; уміння використовувати словники, термінологічні стандарти, збірники, довідники; уміння забезпечувати точну відповідність перекладів лексичному, стилістичному і смисловому змісту оригіналів; здійснювати редагування перекладів; уміння готувати анотації та реферати іншомовної літератури і науково-технічної документації; знання базових підходів, методологій інших дисциплін і здатність застосовувати їх в контексті професійної діяльності
2	Організаційні навички. Уміння брати участь у складанні оглядів з тематики матеріалів, які перекладає; здатність вести роботу з уніфікації термінів, удосконалення використовуваних понять/визначень у відповідній галузі діяльності, науки, техніки; здатність вести облік і систематизацію виконаних перекладів, анотацій, рефератів; здатність логічно і стилістично правильно викладати текст усного мовлення при перекладі з іноземної на рідну мову і навпаки; здатність використовувати знання структурних особливостей термінологічних лексичних одиниць іноземної мови у перекладацькій діяльності та робити структурно-логічний аналіз синонімічних термінологічних одиниць; здатність організовувати роботу працівників із дотриманням діючих нормативних документів; здатність забезпечувати умови праці з дотриманням правил техніки безпеки; здатність запроваджувати заходи та засоби поліпшення умов праці; здатність забезпечувати безпеку життя споживачів.
3	Загально-професійні навички. Уміння, досвід, цінності та ставлення, безвідносно до галузі, виду (усного, письмового, напрямку з рідної мови на іноземну чи з іноземної на рідну) перекладу; уміння використовувати лінгвістичні (мовні, двомовні) знання; уміння швидко розширювати і поповнювати свої мовні знання, особливо у зіставному плані; уміння володіти екстралінгвістичною компетентністю, тобто декларативними знаннями про світ взагалі і обізнаність із конкретними темами, енциклопедичними знаннями та знаннями культурних традицій носіїв обох мов, як ерудована особистість із широтою знань; уміння володіти інформаційно-технологічною компетентністю, тобто мати знання та пов'язані вміння роботи з певним обладнанням (мікрофони, навушники, пульти для синхронного перекладу, приймачі та передавачі, звукова система та конференц-система, якщо йдеться про усний переклад; уміння володіти інформаційно-технологічною компетентністю, тобто вміння роботи з пакетом офісних програм спеціального призначення та спеціалізованим програмним забезпеченням письмового перекладача; уміння здійснювати перекладознавчу діяльність, тобто мати знання з перекладацьких дисциплін; уміння володіти особистісними показниками (риси характеру та якості особистості, що дозволяють успішно займатися професійною діяльністю) як одним із складників професійної перекладацької компетентності.
4	Навички контролю та оцінювання. Уміння здійснювати контроль за виконанням встановлених вимог, чинних норм, правил і стандартів у процесі перекладацької діяльності; володіння навичками оцінювання і обліку результатів діяльності перекладача у процесі професійної діяльності.
5	Розв'язання проблем. Здатність швидко та ефективно розв'язувати широке коло проблем, що виникають під час професійної діяльності, шляхом практичного використання комунікаційних навичок, спеціалізованих знань та сучасних технологій
6	Культурологічні навички. Уміння використовувати історичний матеріал і традиції українського народу для формування патріотизму, гордості за надбання національної культури у носіїв мови; уміння передавати представникам інших культур культурний досвід своєї країни; володіння правилами культури спілкування і культури державної та іноземних мов, з яких здійснюється перекладацька діяльність; володіння морально-етичними нормами поведінки, способами зацікавлення та утримання уваги учасників комунікації, навичками спілкування у полікультурному, політичному і багатоконфесійному суспільстві; уміння захищати честь, гідність, права і свободи власні та учасників комунікації у перекладацькій діяльності.

7 – Програмні результати навчання (ПРН)

1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

2. Володіння методами наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

3. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати.

4. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, фольклористики, перекладознавства, прикладної лінгвістики, літературної критики тощо.

5. Здатність організовувати свою діяльність відповідно до наявних умов навчання, самостійно визначати і застосовувати ефективні стратегії оволодіння іноземною мовою, критично оцінювати власний навчальний досвід і навчальні досягнення та визначати шляхи їх удосконалення, уміти застосовувати нові знання в різноманітних ситуаціях спілкування.

6. Здатність демонструвати знання та розуміння взаємозв'язку компонентів літературного твору, форм і змісту, давати визначення основних теоретико-літературознавчих понять і застосовувати їх під час інтерпретації та аналізу творів.

7. Здатність демонструвати уміння без попередньої підготовки висловлювати відповідно до запропонованих сфер і тематики спілкування; відтворювати зміст прочитаного, побаченого або почутого, висловлюючи та обґрунтовуючи власне ставлення до осіб, подій, явищ, про які йдеться; брати участь у дискусіях, логічно та аргументовано висловлюватися з обговорюваних проблем; доводити власну точку зору і власне ставлення до них; складати план, тези для побудови мовленнєвих висловлювань.

8. Здатність демонструвати уміння створювати письмові мовленнєві висловлювання різних типів і жанрів у межах запропонованих сфер і тем, а також на основі почутого, побаченого, прочитаного і з власного життєвого досвіду, доречно використовуючи відповідні мовні засоби, висловлюючи власне ставлення та обґрунтовуючи власну думку про предмет спілкування.

9. Здатність писати зрозумілі, добре структуровані тексти на складні теми, підкреслюючи відповідні вихідні положення, викладаючи і доводячи свою точку зору.

10. Здатність аналізувати граматичні, лексичні та стилістичні особливості тексту.

11. Знання ролі перекладача та принципів професійної діяльності; володіння прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).

12. Забезпечення міжмовної та міжкультурної усної та письмової комунікації та міжмовного і міжкультурного обміну інформацією в різних галузях шляхом

перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземною (іноземними) та українською мовами.

13. Володіння системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв іноземних мов, які вивчаються.

14. Здатність розуміти довгі та складні документальні, літературні тексти, оцінюючи особливості їхнього стилю і здатність розуміти спеціалізовані статті та довгі технічні інструкції для забезпечення релевантного перекладу;

15. Знання стилістичних реєстрів (архаїчний, урочистий, офіційний, розмовний, неофіційний, інтимний) та способів їх переносу з однієї мови до іншої.

8 – Модуляризація програми

Кожна одиниця програми має довільний вимір (не менш 3 кредитів).

Одному кредиту ЄКТС відповідають 30 год. загального навчального навантаження студента. Один семестр – 30 кредитів, навчальний рік – 60 кредитів.

II. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕІЙНОЇ/НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
ОЗП1	Історія української державності та культури	5	екзамен
ОЗП2	Філософія	4	екзамен
ОЗП3	Історія зарубіжної літератури	7	екзамен, залік, курсова робота
ОЗП4	Вступ до мовознавства та основи теорії мовної комунікації	6	залік, екзамен
ОЗП5	Академічне письмо	5	залік
ОЗП6	Українська мова (за проф. спрямуванням)	5	залік
ОЗП7	Соціологія та політологія	5	екзамен
ОЗП8	Веб-проекування	4	залік
ОЗП9	Організаційно-правове забезпечення підприємницької діяльності	6,5	залік

II. Цикл професійної підготовки			
ОПП1	Латинська мова	4	залік
ОПП2	Практичний курс основної іноземної (англійської) мови	47	екзамен, залік
ОПП3	Основи інформатики та прикладної лінгвістики	4	залік
ОПП4	Практичний курс другої іноземної (німецької) мови	36	екзамен, залік
ОПП4	Лінгвокраїнознавство та література країн основної іноземної мови	4	залік
ОПП5	Вступ до перекладознавства та основи редагування перекладів	3	екзамен
ОПП6	Навчальна практика	3	залік
ОПП7	Лінгвокраїнознавство та література країн другої основної мови	4	залік
ОПП8	Практика перекладу з основної іноземної мови	12	екзамен, залік, курсова робота
ОПП9	Практика перекладу з другої іноземної мови	11	екзамен, залік
ОПП10	Лінгвокраїнознавство та література країн другої іноземної мови	4	залік
ОПП11	Перекладацька практика	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		178,5	
Вибіркові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
ВЗП1	Сучасна українська література	5	екзамен
ВЗП2	Сучасна українська мова		
ВЗП3	Риторика	5	залік
ВЗП4	Ділова українська мова		
ВЗП5	Психологія та основи педагогіки	4	залік
ВЗП6	Основи наукових досліджень		
ВЗП7	Історія англійської мови	4	залік
ВЗП8	Економічна теорія		
II. Цикл професійної підготовки			
ВПП1	Порівняльна граматики англійської та української мови	4	екзамен, курсова робота
ВПП2	Теоретична граматики англійської мови		

ВПП3	Порівняльна лексикологія англійської та української мови	4	екзамен
ВПП4	Лексикологія англійської мови		
ВПП5	Порівняльна стилістика англійської та української мови	4	екзамен
ВПП6	Стилiстика англійської мови		
ВПП7	Переклад ділового мовлення та комерційної документації	4	залік
ВПП8	Етика ділового спілкування		
ВПП9	Практика усного перекладу	4	екзамен
ВПП10	Галузевий переклад та редагування		
ВПП11	Термінологія	4	залік
ВПП12	Мова засобів масової комунікації		
ВПП13	Практичний курс третьої іноземної (іспанської) мови	11	залік, екзамен
ВПП14	Порівняльна типологія англійської та української мови		
ВПП15	Переклад науково-технічної літератури	3	залік
ВПП16	Переклад у галузі металургії		
ВПП17	Концептуальні засади художнього перекладу	4	залік
ВПП18	Переклад суспільно-громадської та економічної літератури		
Загальний обсяг вибірових компонентів		60	
Атестація			
Атестаційний екзамен (Практичний курс основної іноземної (англійської) мови, Практичний курс другої іноземної (німецької) мови, Практика перекладу з основної іноземної мови, Практика перекладу з другої іноземної мови, Історія зарубіжної літератури)		1,5	екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

III. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» проводиться у формі атестаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр філології, фахівець з лінгвістики, перекладач (англійська, німецька мови).

